

AS V DLOUHÉM OBDOBÍ + MODEL AD-AS

AS V DLOUHÉM OBDOBÍ

Průsečík AD a krátkodobé AS – krátkodobá rovnováha

Poptávané množství se rovná nabízenému

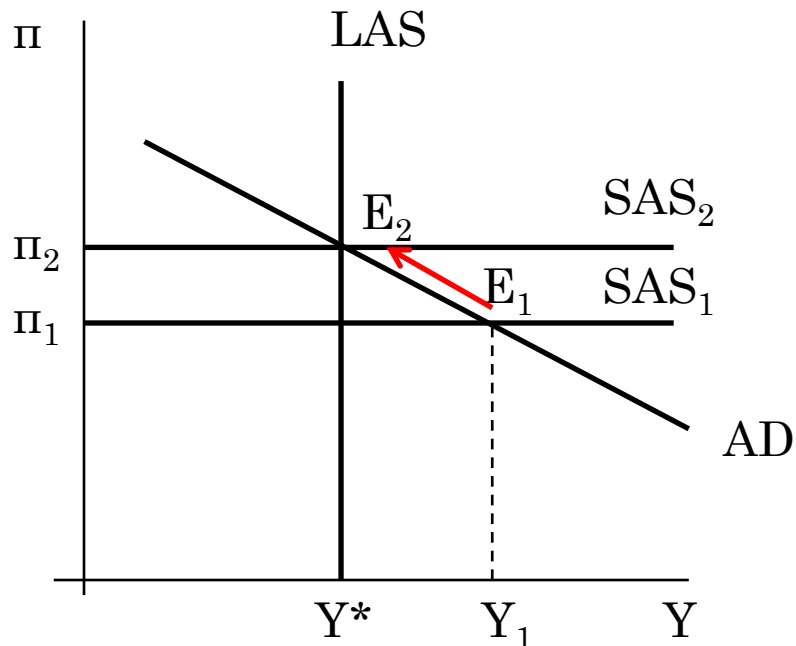
Bod E_1 značí krátkodobou rovnováhu + krátkodobý rovnovážný produkt Y_1

Ekonomika je přetěžována – inflační tlaky – roste očekávaná inflace

Mezera se uzavře při π_2 , proč?

Na rostoucí míru inflace reaguje CB podle své reakční funkce

Rostou úrokové sazby a klesají celkové plánované výdaje

E_2 dlouhodobá rovnováha

$LAS=SAS=AD$

Míra inflace = inflační očekávání

**Existuje pouze setrvačná
inflace**

Krátkodobá rovnováha je v bodě E_1

V ekonomice existuje záporná produkční mezera

Ekonomika se nachází pod potenciálním produktem – nevyužité kapacity

Inflace nebude růst takovým tempem, jaké se předpokládalo

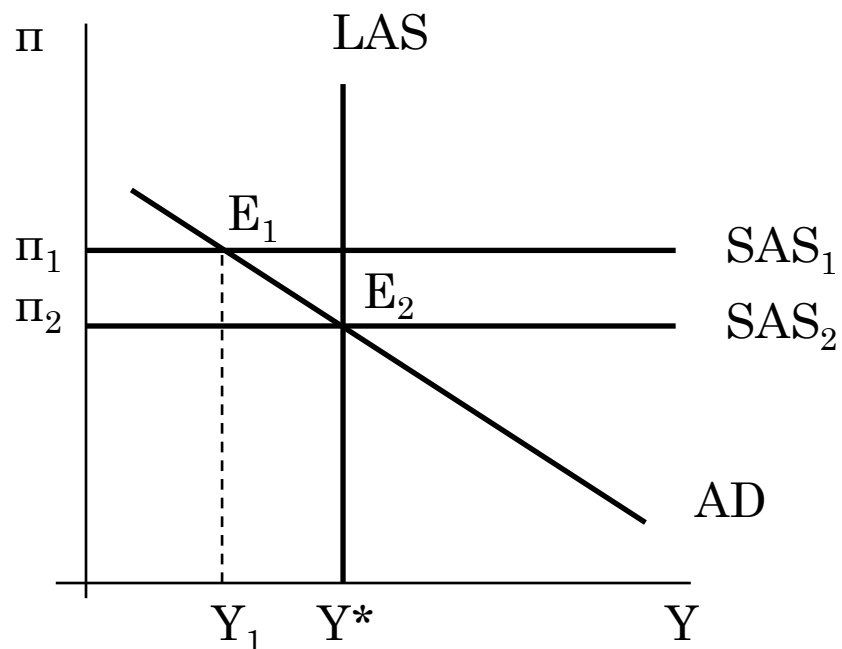
Snižují se inflační očekávání – posun SAS na SAS_2

Roste produkt – CB zasahuje podle své reakční funkce – klesají úrokové sazby

Rostou celkové plánované výdaje – HDP se vrací na potenciální úroveň

V bodě E_2 je dlouhodobá rovnováha $LAS=SAS=AD$

EKOFUN

Dlouhodobá agregátní nabídka

Na úrovni potenciálního produktu

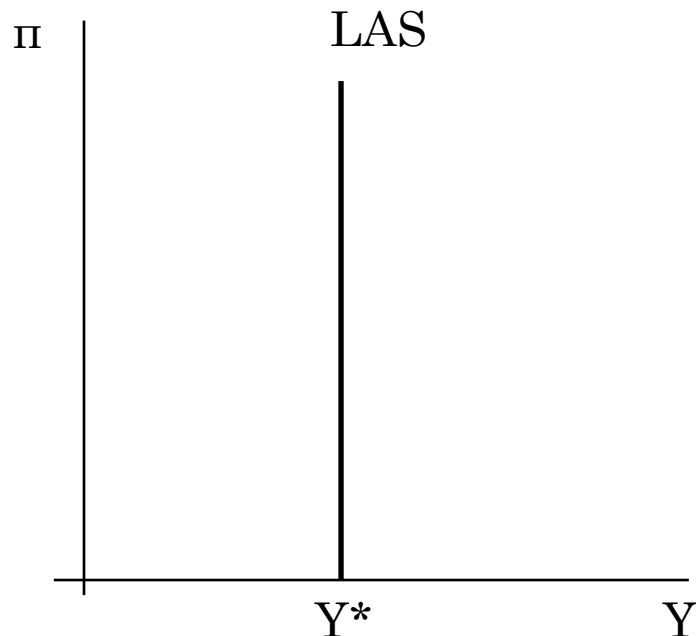
Ekonomika nemůže dlouhodobě produkovat více!!!

Úroveň je spojená s jakoukoliv vyšší inflace

Na vývoj LAS **působí reálné faktory:**

Technologické změny, množství výrobních faktorů atd.

Zajímavost: dlouhodobé/permanentní nabídkové šoky

ZMĚNY AD + USTANOVENÍ MAKROEKONOMICKÉ ROVNOVÁHY

Změny AD – následný dopad na krátkodobou a dlouhodobou rovnováhu

Nabídkové + poptávkové šoky

Positivní/negativní!!!

Změna HDP + cenové hladiny (míry inflace)

Poptávková inflace

Inflace způsobená ze strany poptávky – inflace tažená poptávkou

Růst vládních výdajů, růst peněžní zásoby

Nabídková (nákladová) inflace

Inflace způsobená ze strany nabídky – inflace tlačaná nabídkou

Růst ceny ropy

Nyní poptávková inflace – změny AD(posun) vlivem exogenních šoků

Pozitivní poptávkový šok

Dlouhodobá makroekonomická rovnováha v E_1

Dojde k růstu G , NX , I , C , **peněžní zásoby**

Ne vlivem cenové hladiny!!!

Posun AD na AD_2

Krátkodobě vzroste výstup na Y_2

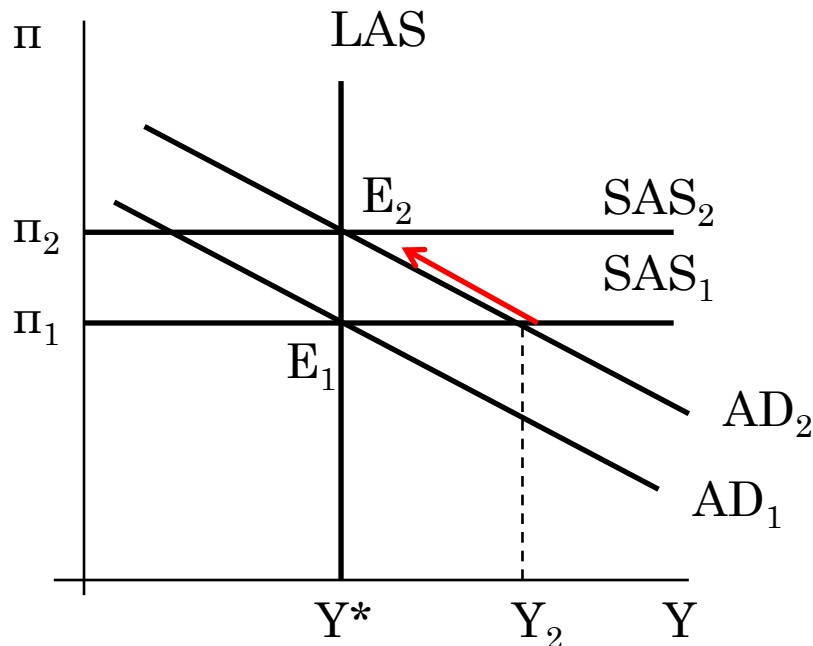
Ekonomika přetěžuje své výrobní kapacity

Později nové mzdové, dodavatelské smlouvy – roste očekávaná inflace

Posun SAS na SAS_2

CB zareaguje podle reakční funkce – zvýší úrokové sazby – pokles HDP

Návrat na potenciální produkt Y^* bod E_2

Konečný výsledek

Pouze vzrůst cenové hladiny

Respektive vzrostla inflační očekávání

Setrvačná inflace

Negativní poptávkový šok

Dlouhodobá makroekonomická rovnováha v E_1

Dojde k poklesu G , NX , I , C , **peněžní zásoby**

Ne vlivem cenové hladiny!!!

Posun AD na AD_2

Krátkodobě klesne výstup na Y_2 – multiplikační efekt

V ekonomice je nadbytek výrobních zdrojů – roste nezaměstnanost, klesá odbyt

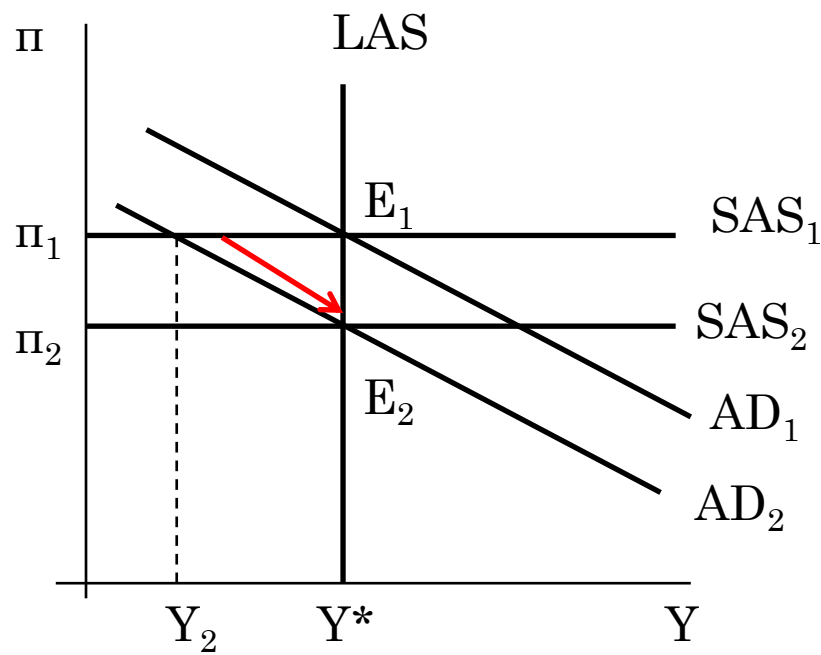
Později nové mzdové, dodavatelské smlouvy

Subjekty nepromítnou celá svá inflační očekávání

Posun SAS na SAS_2

CB zareaguje podle reakční funkce – sníží úrokové sazby – růst HDP

Návrat na potenciální produkt Y^* bod E_2

V dlouhém období se ekonomika navrací zpět na svojí potenciální úroveň

Ale při nižší očekávané inflaci

ZMĚNY AS + USTANOVENÍ MAKROEKONOMICKÉ ROVNOVÁHY

Nabídkové šoky – náhlé změny cen vstupů – změna nákladů firem – změna cen
Pozitivní/negativní
Trvalé/přechodné

Nabídkové šoky mohou ovlivnit i dlouhodobou agregátní nabídku!!!

Ropný šok – proběhne celou ekonomikou

Rychle změní(zvýší) míru inflace – zvýší i očekávanou míru inflace

Změna kurz může mít vliv na cenovou hladinu

Negativní nabídkový šok

Rovnováha v bodě E_1

Negativní nabídkový šok (růst cen ropy, odbory)

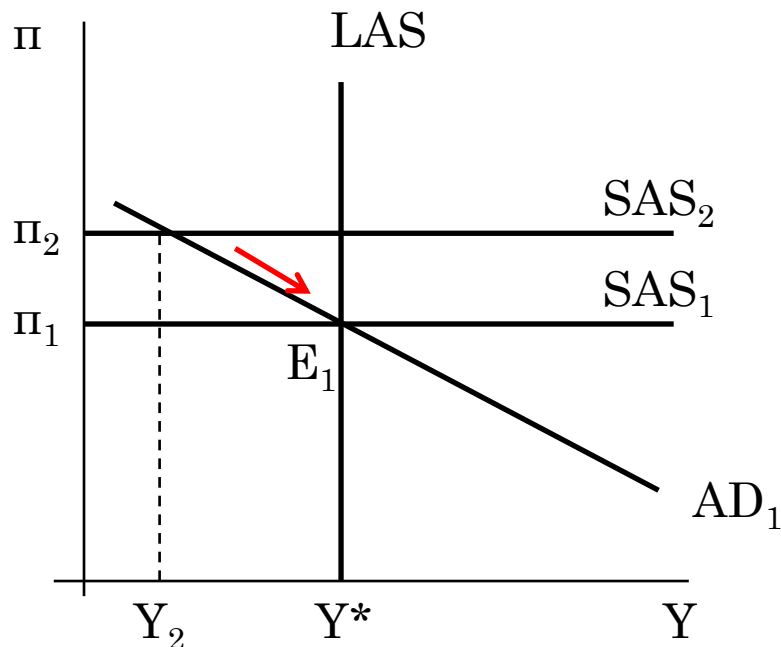
Nečekaný růst se projeví v růstu cenové hladiny (roste tempo míry inflace)

Změna inflačního očekávání – posun SAS na SAS_2

Pokles reálného produktu a růstu míry inflace – stagflace

Ekonomika se v dlouhém období navrátí zpět na svojí potenciální úroveň

EKOFUN

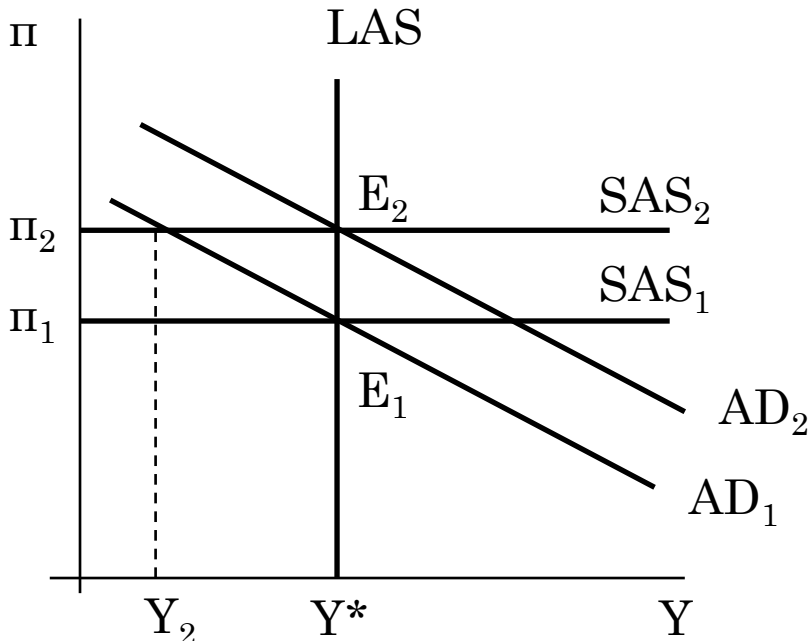
Centrální banka akomoduje šok

Zvýší množství peněz v ekonomice – posun AD na AD_2

Nová makroekonomická rovnováha v bodě E_2

Vzrostla cenová hladina – míra inflace

EKO FUN

Ekonomika se dostane z nerovnováhy sama

Šok odezní – změna inflačního očekávání a posun zpět na SAS_1

Roste nezaměstnanost – nové smlouvy – nižší mzdy – pokles očekávané inflace

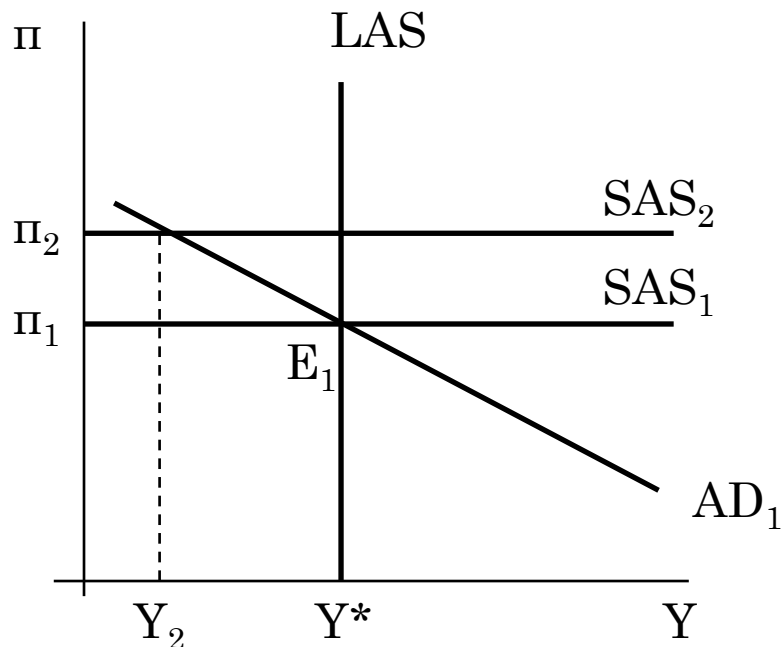
Nové technologie

Co reakční funkce CB?

Roste míra inflace – CB zvýší úrokové míry – další pokles reálného výstupu

Problém!!!

EKOFUN

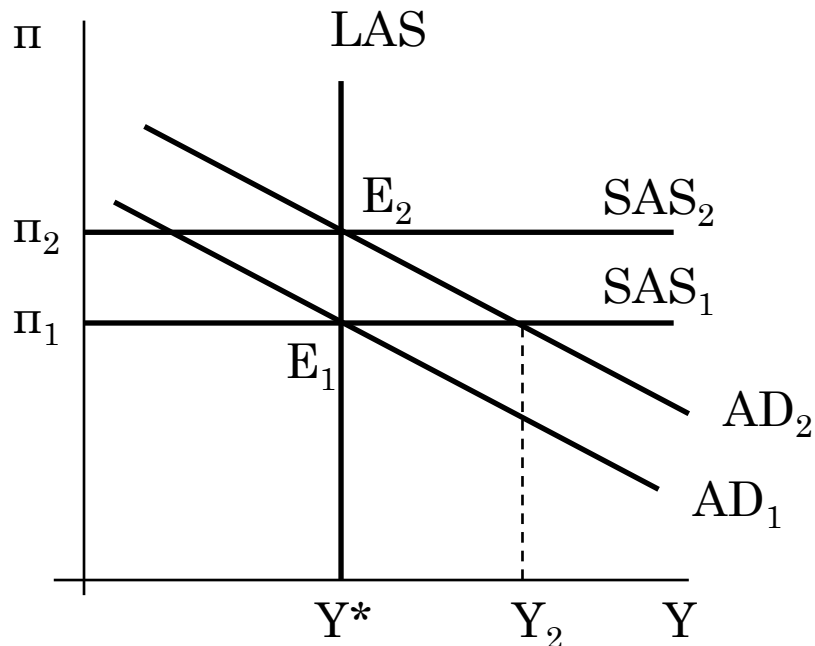
LÉČBA INFLACE

Reakce na poptávkovou inflaci

Dojde k růstu očekávané inflace a ekonomika se dostane do bodu E_2
Inflace π_2 bude mimo cíl centrální banky

CB má dvě možnosti:

- 1) Razantní snížení agregátní poptávky (cold – turkey)
- 2) Gradualistická metoda

Razantní metoda (cold –turkey)

„agresivní metoda“ razantní zvýšení úrokových sazeb

Cílem prolomit inflační očekávání – ukázat jasný cíl

Problém – značný pokles produkce – nárůst nezaměstnanosti – recese

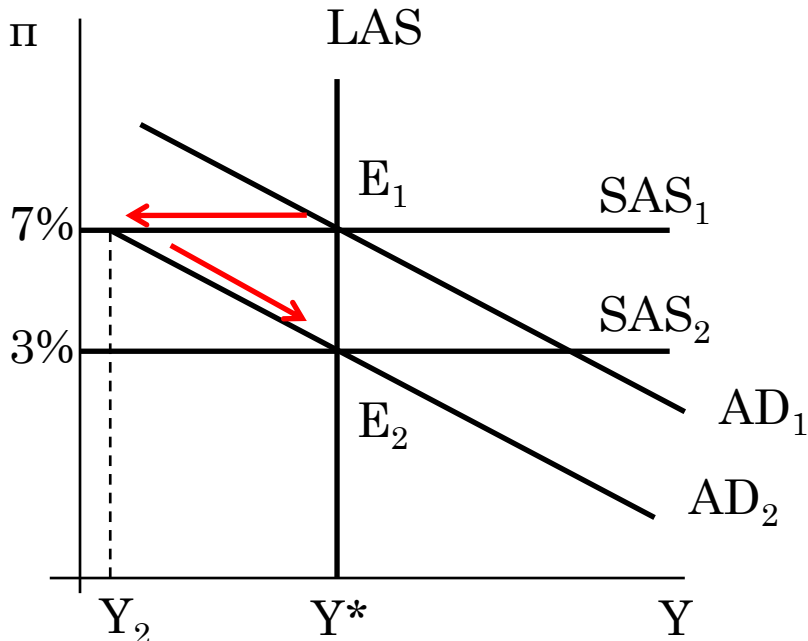
Značné zvýšení úrokových sazeb – reakce celkových plánovaných výdajů

Posun AD na AD_2

Pokles HDP na Y_2 – krátkodobá rovnováha

Prolomení inflačního očekávání – jeho pokles na π_2 – posun SAS na SAS_2

Návrat zpět na potenciální produkt – bod E_2

Politika CB musí být dostatečně razantní
Nejde jen o to snížit celkové plánované výdeje
HLAVNĚ ZLOMIT INFLAČNÍ OČEKÁVÁNÍ!!!

Vhodnost politika závisí na typu tvorby očekávání – vhodnost ve smyslu rychlosti
Může docházet ke krachům společností

Adaptivní očekávání – celý proces bude trvat delší dobu
Ekonomika bude vystavena delší recesy

EKOFUN

Racionální očekávání

Subjekty jsou si vědomi „co se děje“ – upraví svá inflační očekávání rychleji
V tomto případě vhodný typ boje proti inflaci

Velice důležitá je kredibilita centrální banky

Gradualistická metoda

Nejedná se o „agresivní“ metodu – CB postupné změny úrokových měr

Ekonomika není vystavena takovému šoku – tak hluboké recese

Přizpůsobovací proces je delší

Skutečná inflace 7% - cíl 3%

CB zvýší úrokové sazby – ne tak razantně jako v „cold-turkey“ posun AD na AD_2

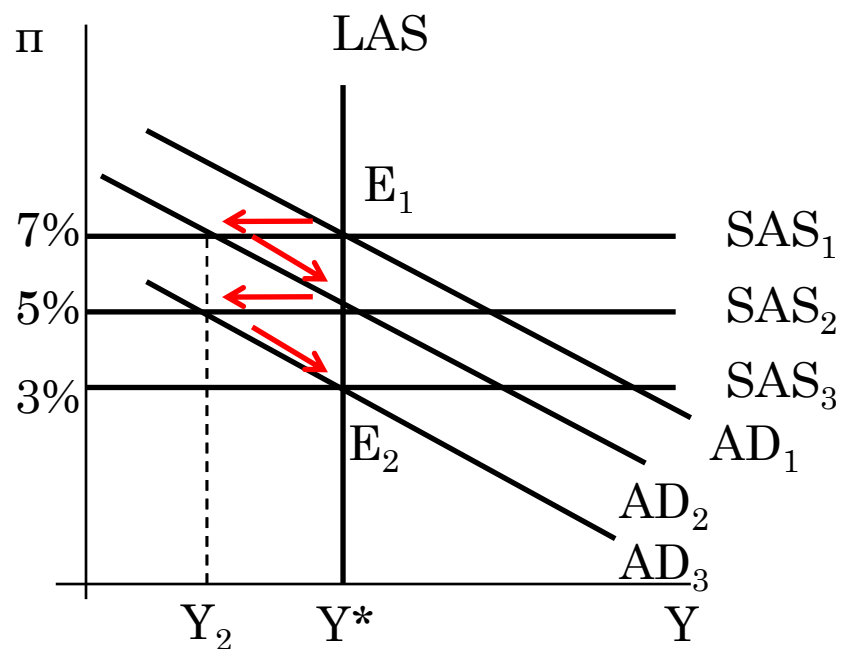
Výstup klesne na Y_2 - sníží se očekávaná inflace na 5% - posun SAS na SAS_2

Návrat na potenciální produkt

Cíl je 3% - CB provede další zvýšení úrokových sazeb – posun AD na AD_3

Pokles HDP na Y_2 – snížení očekávané inflace na 3% - posun SAS na SAS_3

Cíl je splněn nová makroekonomická rovnováha přijatelná pro CB je v bodě E_2

Opět závisí na typu očekávání

Gradualistická metoda je vhodná v případě prevažujícího adaptivního očekávání

V ekonomice neklesá tolik produkt a neroste v takové míře nezaměstnanost
Smlouvy o mzdách a cenách se postupně upravují

Může být problém s prolomením inflačního očekávání

EKOFUN

Racionální očekávání se zdá být lepší pro CB při léčbě inflace
Co když chce CB zvýšit HDP, bude mechanismus fungovat?

Nebude!!!

V případě existence pouze racionálního očekávání
Subjekty ihned přizpůsobí svá inflační očekávání
Ekonomika se krátkodobě nedostane mimo potenciální produkt
Pouze se zvýší cenový hladina (tempo inflace)

Koeficient obětování

Pro srovnání, která metoda je lepší na boj s inflací

Jedná se o kumulativní ztrátu produktu ku snížené inflaci

Příklad:

Boj s inflací trval tři období (3 roky)

Kumulativně klesl produkt o 6%

Došlo ke snížení inflace ze 7% na 3% - 4% body

Koeficient obětování = $6/4=1,5$

Čím nižší tím lepší

Reakce na nabídkovou inflaci

CB musí brát v úvahu povahu šoku – permanentní /přechodný – pozitivní/negativní
Zaujme jednu ze tří možností, při negativním nabídkovém šoku:

- 1) Potlačí růst míry inflace (restriktivní politika) – zvýší úrokové sazby
- 2) Neutrální politiku – nezmění úrokové sazby
- 3) Akomodační politiku – sníží úrokové sazby

Negativní šok – roste cenová hladina + klesá výstup ekonomiky

Firmy mají potíže s odbytem – klesá výroba – roste nezaměstnanost

CB – zakročí podle své reakční funkce – zvedne úrokové sazby

Pošle ekonomiku do hlubší recese – zvětší negativní produkční mezeru

Negativní přechodný nabídkový šok

Dočasné zvýšení cen ropy

Rychlá dezinflační politika může být vhodná

Ekonomika se rychle vrátí na svůj potenciální produkt

Negativní permanentní nabídkový šok

Růst mezd vyšší, než produktivita práce

Možný dopad na produkční funkci země – posun LAS

Důvody k vyšší cenové hladině přetrvávají

CB bude obtížně „prolamovat“ inflační očekávání

EKOFUN

Restriktivní politika

Rovnováha v bodě E_1

Nastane negativní nabídkový šok – posun SAS na SAS_2 – roste inflační očekávání

Produkt klesá na Y_2 a očekávaná inflace vzroste na 7%

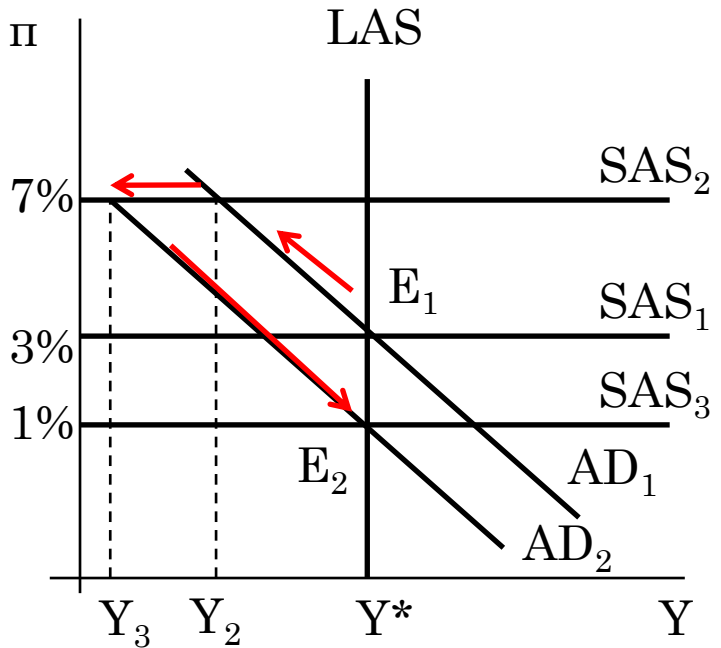
Pokud CB zasáhne – posune se agregátní poptávka AD na AD_2

Produkt klesne na Y_3

Po čase se prolomí inflační očekávání a SAS se posune na SAS_3

Nový bod rovnováhy E_2 – nová úroveň očekávané míry inflace 1%

EKOFUN

Neutrální politika

Rovnováha v bodě E_1

Dojde k negativnímu nabídkovému šoku – posun SAS na SAS_2

Krátkodobá rovnováha při výstupu Y_2

CB nereaguje – nemění úrokové sazby

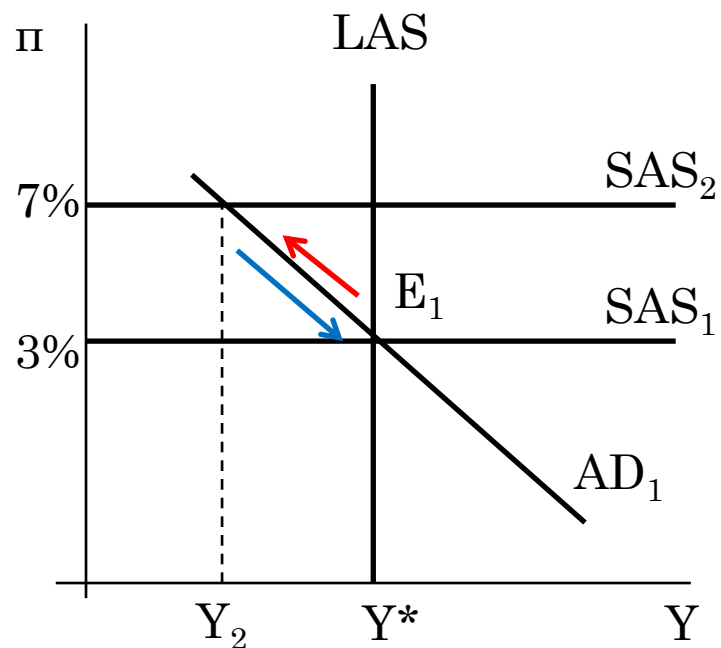
Po určité době se ekonomika vrátí zpět do původní rovnováhy E_1

Problém:

Pokles může být značně dlouhý (záleží na typu šoku)

V případě permanentního šoku i několik let

Může dojít k poklesu potenciálního výstupu

Akomodační politika

Rovnováha v bodě E_1 – očekávaná inflace – 3%

Dojde k negativnímu nabídkovému šoku – posun SAS na SAS_2 – $\pi^e = 7\%$

Klesá produkt, roste nezaměstnanost – může být problém

CB akomoduje šok – sníží úrokové sazby – napumpuje peníze do systému

Posun AD na AD_2

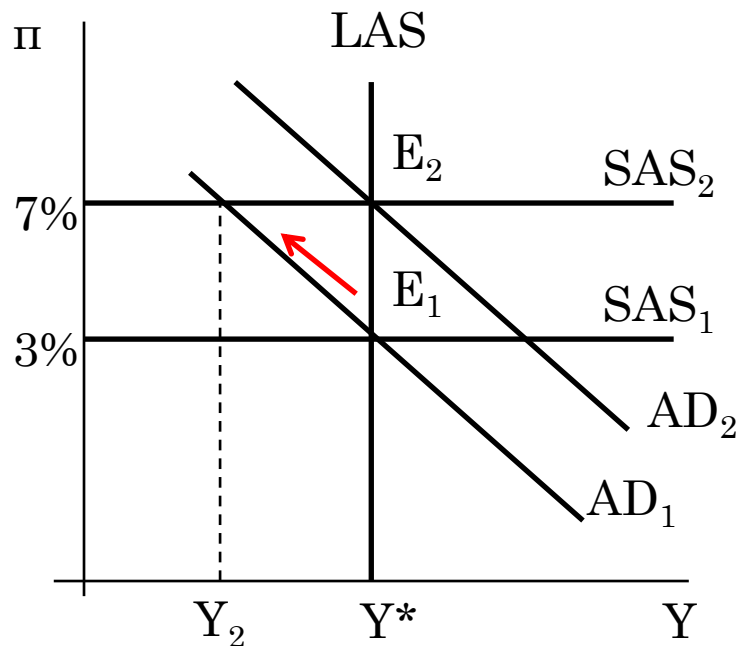
Návrat na potenciální produkt – nová makroekonomická rovnováha E_2

Nová míra očekávané inflace 7%

EKOFUN

Problém:

Co když dojde k dalšímu negativnímu nabídkovému šoku (permanentní)?

Hrozba vzniku inflační spirály

